

İşte TL'ye dönüş formülü! 1000 dolar=4.457 TL

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın hesabına göre örneğin 18 Şubat 2017 tarihinde yapılan ve 11 Ekim 2018 tarihinde TL'ye dönülen 1.000 dolarlık bir sözleşme için dolar kuru 3.77 TL, TÜFE yüzde 17.99'dan 4 bin 457 lira olacak. TL'ye dönülmezse 6 bin 300 lira ile 55 bin lira arasında idari para cezası söz konusu olacak ve sözleşmenin her bir tarafı için ayrı ayrı uygulanacak. Tekerrür ederse bu cezalar iki katı uygulanacak.

Hazine ve Maliye Bakanlığı dövizden **TL**'ye dönüşün formülünü verdi. Kendisine yöneltilen sorulardan yola çıkarak 17 soruya yanıt veren Hazine Bakanlığı'nın hesabına göre; 18 Şubat 2017 tarihinde yapılan ve 11 Ekim 2018 tarihinde TL'ye dönülen 1.000 dolarlık bir sözleşme için **dolar** kuru 3.77 TL, TÜFE yüzde 17.99'dan 4 bin 457 lira olacak. TL'ye dönülmezse yaklaşık 6 bin 300 lira ile 55 bin lira arasında idari para cezası söz konusu olacak ve sözleşmenin her bir tarafı için ayrı ayrı uygulanacak. Tekerrür ederse cezaların iki kat uygulanması söz konusu olacak.

ÖRNEKLE TL'YE DÖNÜŞ

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca **döviz** sözleşmesi yapan tarafların mutabakata varamaması halinde hesaplama yaparken 2 Ocak 2018 kurunun esas alınacağı, TÜFE hesaplanırken de bileşik değil basit hesaplama yöntemi kullanılacağı belirtildi. TÜFE hesaplanırken aylık oranların dikkate alınması, artık günlerin dikkate alınmaması istendi.

“Konut ve çatılı iş yeri kira sözleşmeleriyle ilgili” verilen bir örnekte; 18 Şubat 2017 tarihinde yapılan 5 yıllık kira sözleşmesinin nasıl TL olarak hesaplanacağına yer verildi.

İlk adımda 11 Ekim 2018 tarihi itibarıyla 1.000 dolarlık sözleşme TL'ye çevrildi. [Merkez Bankası](#) kuru 3.77 liradan, TÜFE yüzde 17.99'dan hesaplandığında sözleşme bedeli 4 bin 457 lira oldu. $((1000 * 3,7776) * (1 + 0,1799) = 4.457,19 \text{ TL})$

11 Ekim 2018 tarihinde TL'ye dönülen sözleşmenin 18 Şubat 2019 tarihinde dolacak vadesi için varsayımsal bir TÜFE tahmini yapıldı. 4 aylık TÜFE değişim oranı yüzde 6 olarak kabul edildiğinde sözleşme bedeli ile TÜFE çarpıldı ve 4 bin 724 liraya ulaşıldı.

Aynı sözleşmenin üçüncü aşamasında 18 Şubat 2020 ile 11 Ekim 2020 arasındaki sözleşme bedeli bulundu. Yine TÜFE varsayımsal olarak yüzde 15 kabul edildi. Son belirlenen 4 bin 724 liralık sözleşme bedeli bu sefer yüzde 15'lik tahmini TÜFE ile çarpıldı. Sözleşme bedeli de 5 bin 433 lira olarak hesaplandı.

FUTBOLCULAR SORUSU

Sözleşmelerde TL'ye dönülmesine ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararının ardından en çok merak edilen konuların başında gelen futbolcuların sözleşmelerine ilişkin yanıt da Hazine'den geldi. "Futbolcuların ücretleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak ödenebilir mi?" sorusuna karşılık olarak şu yanıt verildi:

"Futbolcu ücretleri iş sözleşmesi kapsamında olup, Tebliğ'in 8 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca:

Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan futbolcuların ücretlerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak ödenmesi mümkündür.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunan futbolcuların Türkiye'de yerleşik kulüplerle yapacağı sözleşmelerin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün değildir"

SİGORTA KAPSAMDA YOK

Sigorta sözleşme-lerinin kapsamda olup olmadığına yönelik olarak da, "Sigorta sözleşmeleri Tebliğ kapsamına girmemektedir. Ancak, Tebliğ uyarınca döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak yapılması mümkün olmayan sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinden birinin sigorta sözleşmesi olması durumunda bu sigorta sözleşmesinin döviz cinsinden veya döviz endeksli olarak yapılması mümkün bulunmamaktadır" denildi.

HER İKİ TARAF MUTABIKSA TL'YE DÖNER

HAZİNE, sözleşmede istisna tanınan tarafın döviz ya da dövize endeksli olarak devam etmeme hakkını kullanmak istemesi halinde sözleşme bedelinin TL'ye dönmek zorunda olduğunu belirterek, "Ancak istisna taraflardan birine değil de sözleşme türüne genel olarak tanınmışsa sözleşme bedelinin TL'ye dönmesi için her iki tarafın da mutabakatı gerekir" açıklamasını yaptı.

YAZILIM MUAF DEĞİL

BİR başka soru yazılım ve donanımlarla ilgili oldu. Yazılım ve donanımların yurtiçinde üretilmesi halinde bunlara ilişkin lisans ve hizmet sözleşmelerinin muaf olup olmadığına, “Muaf değildir. Yurt içinde üretilen yazılım ve donanımlara ilişkin lisans ve hizmet sözleşmelerinde sözleşme bedellerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılması mümkün değildir” yanıtı verildi.

TAŞIT SÖZLEŞMELERİ DÖVİZLE YAPILAMAZ

İTHAL girdileri olduğu için yurt içinde dövizle çalışanlar hakkında ise Hazine şu açıklamayı yaptı: “Menkul satış sözleşmeleri serbest olduğu için satılabilir. Yalnızca, iş makineleri dahil taşıt satış sözleşmeleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak yapılamaz.”

SON 24 SAATTE YAŞANANLAR